

EL PROCÉS DE FAMILIARITZACIÓ I ACOMPANYAMENT ALS INFANTS I LES FAMÍLIES A L'EBM CAN DRAGÓ

L'escola bressol és una escola on establir vincles, no un espai al qual l'infant ha d'adaptar-se. Els primers dies d'entrada d'infants i famílies a l'escola bressol són essencials.

La tria d'escola bressol és una decisió molt important que prenen les famílies i són elles, abans que els mateixos infants, qui estableixen el primer contacte, començant per les jornades de portes obertes, seguint amb la inscripció i matrícula, i acabant amb la primera trobada amb els i les mestres de referència. És, per tant, imprescindible treballar conjuntament amb la família en una mateixa línia i des del primer moment per tal de garantir que la seva participació durant tota aquesta etapa educativa sigui real i efectiva, ja que aquesta és fonamental pel ple desenvolupament de l'infant a l'escola.

Els primers dies d'entrada d'infants i famílies a l'escola bressol són essencials i d'ells se n'ha de fer sempre una reflexió molt acurada, atès que aquests primers moments són clau per establir vincles i sinergies entre totes les parts. A més, aquest instant ens reclama fer una distinció terminològica important, entre adaptació o familiarització. La paraula "adaptació" suggereix que és l'infant qui ha de modificar qui és per ajustar-se a l'escola, als nous ritmes, a les educadores i als nous adults que l'acompanyaran; mentre que el mot "familiarització" ens porta a parlar de l'escola bressol com aquell espai que esdevindrà una llar, un entorn on establir vincles entre l'infant, la família i les educadores i educadors.

El procés de familiarització, que ateny tant als infants com a les famílies, no es pot circumscriure a un espai de temps concret, atès que són diversos els factors que influeixen en el fet que els vincles s'estableixin i enforteixin en un període més o menys curt. Per exemple, que la família disposi de temps per acompanyar al seu fill o filla en aquests moments és un element que facilita aquest procés. Per aquest motiu, entre molts

d'altres, cal donar un lloc prioritari a la família perquè se senti part del projecte, acollida, escoltada i valorada. Generar un clima de benestar amb les famílies, on puguin compartir les seves emocions, dubtes i angoixes, afavoreix la comunicació, que és vital tant en aquestes primeres passes com durant tota l'estada a l'escola bressol.

El procés de familiarització, quan es fa amb coneixement, proximitat i empatia, ajuda l'infant a sentir-se segur i confiat respecte a si mateix, als altres i al món que l'envolta

Cal tenir present que l'entrada a l'escola acostuma a ser per l'infant la primera separació física, afectiva i temporal del nucli familiar en un nou espai amb noves persones. Un canvi i una ampliació important del seu entorn, on descobrirà noves relacions, noves emocions i nous coneixements i aprenentatges. L'infant necessita, en aquest procés, de l'acompanyament professional i expert de l'adult, ja que emocions com l'enyorança o la tristesa poden aparèixer i han de ser recollides (conjuntament amb el nen o nena), identificar-les, anomenar-les i acompanyar-les, sempre, amb una mirada individualitzada. Cada infant ho viu i expressa de manera diferent: alguns ho fan amb el plor, d'altres redueixen la gana, l'estona de dormir o simplement l'aparició de la tristor es produïx més endavant. Escoltar l'infant i empatitzar amb ell des d'una mirada respectuosa és del tot indispensable per acompanyar-lo en aquest procés.

Les i els professionals de l'educació adreçada a la petita infància són les grans responsables d'estar al costat de l'infant i les famílies en aquest procés de "familiarització". En fer-ho amb professionalitat, coneixement, proximitat i empatia, l'infant es sentirà segur i confiat respecte a si mateix, als altres i al món que l'envolta. En definitiva, serà un nen o nena obert a nous aprenentatges que, a la vegada, facilitaran el seu desenvolupament afectiu, cognitiu i emocional.

EL PROCESO DE FAMILIARIZACIÓN Y ACOMPAÑAMIENTO A LOS NIÑOS Y LAS FAMILIAS AL EBM CAN DRAGÓ

L'Escola Bressol es una escuela donde establecer vínculos, no un espacio al que el niño debe adaptarse. Los primeros días de entrada de niños y familias en la guardería son esenciales.

La elección de l'escola bressol es una decisión muy importante que toman las familias y son ellas, antes de que los mismos niños, quienes establecen el primer contacto, empezando por las jornadas de puertas abiertas, siguiendo con la inscripción y matrícula, y terminando con la primer encuentro con los maestros de referencia. Es, por tanto, imprescindible trabajar conjuntamente con la familia en una misma línea y desde el primer momento para garantizar que su participación durante toda esta etapa educativa sea real y efectiva, ya que ésta es fundamental para el pleno desarrollo del niño en la escuela.

Los primeros días de entrada de niños y familias en la guardería son esenciales y de ellos se hará siempre una reflexión muy cuidadosa, ya que estos primeros momentos son clave para establecer vínculos y sinergias entre todas las partes. Además, este instante nos reclama hacer una distinción terminológica importante, entre adaptación o familiarización. La palabra "adaptación" sugiere que es el niño quien tiene que modificar quién es para ajustarse a la escuela, a los nuevos ritmos, a las educadoras y los nuevos adultos que lo acompañarán; mientras que la palabra "familiarización" nos lleva a hablar de la guardería como aquel espacio que se convertirá un hogar, un entorno donde establecer vínculos entre el niño, la familia y las educadoras y educadores.

El proceso de familiarización, que alcanza tanto a los niños como a las familias, no se puede circunscribir a un espacio de tiempo concreto, dado que son varios los factores que influyen en que los vínculos se establezcan y fortalezcan en un periodo más o menos corto. Por ejemplo, que la familia disponga de tiempo para acompañar a su hijo o hija en este momento es un elemento que facilita este proceso. Por este motivo, entre

muchos otros, hay que dar un lugar prioritario a la familia para que se sienta parte del proyecto, acogida, escuchada y valorada. Generar un clima de bienestar con las familias, donde puedan compartir sus emociones, dudas y angustias, favorece la comunicación, que es vital tanto en estos primeros pasos como durante toda la estancia en la guardería.

El proceso de familiarización, cuando se hace con conocimiento, cercanía y empatía, ayuda al niño a sentirse seguro y confiado respecto a sí mismo, a los demás y al mundo que le rodea

Hay que tener presente que la entrada a la escuela suele ser por el niño la primera separación física, afectiva y temporal del núcleo familiar en un nuevo espacio con nuevas personas. Un cambio y una ampliación importante de su entorno, donde descubrirá nuevas relaciones, nuevas emociones y nuevos conocimientos y aprendizajes. El niño necesita, en este proceso, del acompañamiento profesional y experto del adulto, ya que emociones como la añoranza o la tristeza pueden aparecer y deben ser recogidas (conjuntamente con el niño o niña), identificarlas, llamarlas y acompañarlas, siempre, con una mirada individualizada. Cada niño lo vive y expresa de manera diferente: algunos lo hacen con el llanto, otros reducen el apetito, el tiempo de dormir o simplemente la aparición de la tristeza se produce más adelante. Escuchar al niño y empatizar con él desde una mirada respetuosa es del todo indispensable para acompañarlo en este proceso.

Las y los profesionales de la educación dirigida a la pequeña infancia son las grandes responsables de estar al lado del niño y las familias en este proceso de "familiarización". Al hacerlo con profesionalidad, conocimiento, cercanía y empatía, el niño se sentirá seguro y confiado respecto a sí mismo, a los demás y al mundo que le rodea. En definitiva, será un niño o niña abierto a nuevos aprendizajes que, a su vez, facilitarán su desarrollo afectivo, cognitivo y emocional.

EQUIP EBM CAN DRAGÓ

